

Rauma historielag har gjennom åra hatt fleire prosjekt på arbeidsplana. Noen prosjekt har vi klart å gjennomføre, mens andre har vært litt meir trøblete for å si det slik. Vi har klart å øke medlemsmassen, ved siste årsskifte var vi oppe i 298, målet var 300 i denne planperioden. Bevaring og fornuftig bruk av realskolebygget står fremdeles på plana. Etablering av et minnesmerke over de omkomne etter snøskredulykka på Kabben i Brøstdalen i 1816 ble fullført i 2016. Historielaget har vært delaktig i arbeidet med kulturminneplan for kommunen. Etablering av ei bosettingshistorie/bygdebok for Rauma har også historielaget engasjert seg i, om det kan bli en realitet er avhengig av flere aktører og ikke minst økonomiske ressurser.

Det som etter mitt skjønn er det viktigste prosjektet er hvert år å gi ut Årbok for Rauma. I 2019 kom den 12. utgaven i rekken. Dette takket være ei skriftnemnd bestående av svært dedikerte personer som har gjort en kjempejobb gjennom disse årene. Ved hjelp av sine nettverk og bekjenskaper har de klart å skaffe fram artikkelforfattere, og ikke minst bidratt med artikler selv. Skriftnemnda har gjennom åra bestått av: Asmund Kylling, Einar Klungnes, Torgeir Næss, Brit Landmark, Britt Iren Neergård, John Aasen, Hans Petter Gjerdsset, Ottar Rydjord, Kristoffer Dahle, Halvard Skiri. Flere av disse er med fremdeles. På vegne av styret vil jeg rette en stor takk til dere for innsatsen.

Litt statistikk:

Fra og med 2008 til og med 2019 er det i Årbok for Rauma publisert 266 artikler av hele 95 forfattere. Disse artiklene utgjør nærmere 3.000 boksider! Hvor mange gratistimer som er brukt til å skrive artikler, samt skriftnemndas korrekturlesing er det ingen som har oversikt over, men det er et stort antall! Hvert år er skriftnemnda i historielaget kanskje litt bekymret, klarer vi å skaffe nok stoff til enda ei bok? Det viser seg at det går faktisk an.

Ideer til et innlegg i ei årbok kan egentlig komme hvor som helst fra, og det trenger heller ikke være så langt alltid. For egen del fant jeg tilfeldigvis i fjor sommer et særtrykk av et dikt trykket av avisa *Jordbruger* i 1923. Diktets navn var: *Fra Raumabanen*. Diktet lå gjemt blant andre gamle papirer på gården Bogningen på Marstein, barndomsheimen til min far.

Dikterens navn var Erik Olsen Alnes, født på Alnestrøen på Marstein i 1861, død 1932 på Alderskvile på Aak. Erik var jernbanearbeider store deler av yrkeslivet, og var dessuten bror av den kjente bjørneskytteren Johan Alnæs. Erik var tydeligvis en som ble imponert over den nye tid som nå gjorde sitt inntog i Romsdalen gjennom byggingen av jernbanen.

Som kjent fylte Raumbana 95 år i november 2019, og da følte det riktig å publisere dette diktet i Årbok for Rauma 2019.

Fra Raumbanen

Den skjønnne plet av jord hvor jeg blev født og baaren.
Blir nu av Raumbanen gjennomskaaren.
Hvor bonden før har gravet, saaet, pløiet,
blir banen nu ved skjæring, fylling, broer sammenføiet.

Den gamle romantik med sine minder.
Nu mer og mer i tidens kulturstrøm forsvinder.
Med damp, elektrisk kraft og traadløs strøm igjennom luften,
der bygges sterke broer over kluften.

Og penger tjener alle og enhver,
og nye huse bygges baade her og der.
En ny invasjon til bygden kommer.
Den skifter tidt som vinter, sommer.

Og fjeld og nuter, stubber sprænges bort.
Med hele hurven blir prosessen kort.
For krudt og dynamit maa allting vike,
thi de er herrer i naturens rike.

I Øverdalen forbi mitt gamle hjem
Tredobbelt banen kryper, slynges frem.
Som om den vilde frem med makt,
og stod med selve Herkules i pakt.

For saa ved Høgefonn at gaa i fjeldet,
hvor Sundt med sine gutter klemmer paa.
De frykter ikke nisse, tussevældet.
Men knuser dem saasart de prøver paa.

Paa saa en kilometer inn i huldreheimen.
Gaar toget atter ut i dagen frem.
Fortsætter videre til Gudbrandsdalen.
Passerer siste gang mit gamle hjem.

Snart ruller toget inn paa «Verma» stasjon.
Og mange ting faar en ny fasjon.
Kulturen faar vi ind til stuedøren,
vi tar i mot og takker dem som før én.

I Skirilykken hvor alle maatte gjøre stopp,
for myndig Birgits sterke kaffekopp.
Vil toget rulle over taket hen.
Det stopper ikke, men gaar lenger frem.

Saa gaar en dag om senn for os som bygger banen.
Litt penge sparer vi iblandt.
Men det er dyrt at leve det er saken.
Til mat, til sko og klæder dog det meste svandt.

Tilslut et ord til dig du friske, sterke ungdoms flokk:
«Ta kampen imot brændevins tyrannen opp.
Den ødelægger krop og helse merk det vel.
Og kvæler alle gode spirer i din sjæl».

«Vis at du vil dit eget vel,
Slaa brendevinet rent i hjel.
Tramp paa det, spark det saa av bygden bort.
At drikke er en meget daarlig sport».

15. juli 1923, Erik Alnes